

відродженню сільських територій та обернення процесів зникнення сільських населених пунктів.

Однак альтернативним шляхом одночасно подолання негативних тенденцій щодо скорочення таких адміністративно-територіальних одиниць як село та стимулювання економічного розвитку сільських територій є підтримка створень родових сади та родових поселень (екопоселень) на їх базі. Наразі законодавчо не закріплене поняття «Родова садиба» пропонується розуміти як неподільна земельна ділянка розміром 1 га, виділена безоплатно державою громадянину України, за його бажання, у постійне користування. Нерухоме майно і багаторічні насадження (за їх наявності на вказаній земельній ділянці) теж включаються до складу родової садиби (проект закону України «Про Родові садиби і Родові поселення»)» [5, с. 43].

Родова садиба не є вираженням підприємницької діяльності, на відміну від відокремленої фермерської садиби, а є проявом облаштування життя людини у сучасних умовах, спричинене бажанням самореалізації та гармонійного існування.

Список літератури

1. Смітюх Г.Є., Стрілецький В.В. Україна сакральна : минуле, сьогодення, майбутнє. – К.: Знання України, 2006 р. – 36 с.
2. Мареха І.С. Екологічна ментальність українських поселенців-землеробів. *Родові поселення – механізм формування державних пріоритетів розвитку сільських територій України в умовах євроінтеграції: матеріали міжнародної наук.–практ. конф., 22 квітня 2016 р.* Житомир: Вид-во «Рута», 2016. 112 с.
3. Гармаш О.І., Писаренко П.В. Екопоселення як нові екокультурні центри України. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Біологія, біотехнологія, екологія.* 2015. Вип. 214. С. 64-71.
4. 300-летний пищевой лес. Відео. URL: <http://vkontakte.ru/club13378441>.
5. Плотнікова М.Ф. Інноваційно-інвестиційна практика сільського розвитку як стійкої суспільно-економічної системи. *Актуальні проблеми інноваційної економіки.* 2016. № 1. С. 37-44.

Губарик О.М.

к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою, Дніпровський державний аграрно-економічний університет м. Дніпро, Україна

ФУНКЦІЇ ТА ЗАВДАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ БАНКУ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БАНКУ

Організаційна структура управління економічною безпекою АТ КБ «Приватбанк» являє собою організаційно-функціональні підрозділи, сутність діяльності яких характеризується сукупністю завдань та функцій, наведених в табл. 1.

Головним підрозділом банку, що гарантує фінансову захищеність, вважається служба безпеки банку. Структурні підрозділи та службові особи, які займаються захищеністю, підбором та правлінням, інформативною безпекою, шахрайством, кредитними, економічними, платіжними, захистом та цінностями тощо. В той же час основним завданням подібних служб вважається обґрунтування та підтвердження висновків у рамках єдиної стратегії формування банку з метою досягнення його цілей.

Керівництво активами також пасивами банків гарантується прийняттям колегіальних рішень на засіданнях КУАП щодо напрямів управління валютними, процентними, ринковими та ліквідними ризиками; нагляд достатності капіталу; формування лімітів та стандартів, націлених на оптимізацію рівня ризику та прибутковості операцій банку; спостереження виконання внутрішніх лімітів; встановлення вартості активів та пасивів, управління плановою балансовою структурою банку.

Таблиця 1. Функції та завдання організаційно-функціональних підрозділів банку із забезпечення економічної безпеки банку [1]

Підрозділ	Функції та завдання
Служба (департамент) безпеки банку	Знаходження внутрішніх та зовнішніх небезпек захищеності банку, запобігання правопорушень; виявлення справжніх і можливих небезпек банку, використання заходів щодо їх нейтралізації; навчання співробітників банку з питань безпеки; зберігання й ефективне застосування економічних, матеріальних та інформаційних ресурсів банку; координування діяльності підрозділів захищеності банку
Комітет з управління активами і пасивами (КУАП)	Контролювання собівартості пасивів та прибутковості активів; створення та встановлення рішення щодо політики процентної маржі; аналіз питань відповідності терміновості активів та пасивів, надання належним структурним підрозділам банку порад щодо запобігання розбіжностей у часі, що утворюються
Кредитний комітет	Аналіз адекватності запасів до можливих втрат за кредитами; оцінка кредитного ризику портфелю та прийняття висновків щодо надання «великих» кредитів
Служба внутрішнього аудиту	Перевірка дій та процедур з ризик-менеджменту; аналіз достатності та продуктивності систем внутрішнього контролю в частці ризик-менеджменту, а також введення пропозицій до спостережної ради щодо їх покращення.
Управління кредитними ризиками	Керую кредитним ризиком на основі дослідження платоспроможності позичальників; створює запаси на покриття можливих втрат від кредитних операцій; проведення контролю за забезпеченням позик; здійснення аналізу кредитних операцій, контролювання кредитного портфеля банку.
Управління інформаційною безпекою	Нагляд за дотриманням державних та корпоративних стандартів інформаційної захищеності; надання інформаційної безпеки бізнес-процесів та банківських продуктів; контролювання інформації з неповним доступом (комерційна таємниця, банківська таємниця та ін.)

Всі без винятку кредитні рішення приймаються кредитним комітетом банку. Відділення, що мають регіональну мережу, спільно з центральним кредитним комітетом можуть регулювати невеликими кредитними комітетами на рівні обласних установ, що гарантує швидке утвердження кредитних рішень. Головними питаннями кредитного комітету банку вважається розвиток кредитної політики, затвердження рішень про надання позичок, формування запасів для кредитних операцій.

Відділ внутрішнього аудиту вважається органом оперативного контролю Наглядової ради банку. Даний організаційний відділ орієнтований на моніторинг функціонування банку, він досліджує інформацію про діяльність банку, реалізовує нагляд за дотриманням законодавства, проводить перевірку підсумків поточної фінансової діяльності банку, аналізує професійну діяльність його співробітників, випадки зловживань владою банківських держслужбовців.

Департамент управління ризиками реалізує спостереження простроченої та сумнівної заборгованості за кредитами, здійснює контроль виконання фінансових стандартів банківського кредитування та обмежень за кредитуванням, здійснює контроль позицій банку та якість управління ризиками; здійснює попереджувальні дії згідно появи проблематичної заборгованості, її реструктуризації та стягнення, здійснює контроль ринку кредитування та дає оцінку можливості кредитування окремих секторів, проектів та регіонів, що ризикують [2]. Отже, одним з найбільш важливих елементів системи економічної безпеки банку є її механізм. На нашу думку, механізмом забезпечення економічної безпеки є сукупність

законодавчих актів, правових норм, методів, заходів, та засобів, за допомогою яких суб'єкт впливає на об'єкт для досягнення цілей безпеки і вирішення завдань, що стоять перед банком.

Таким чином, розглянувши суть системи економічної безпеки банку, можна зробити висновок, що вона покликана створювати умови для досягнення цілей бізнесу, своєчасно виявляти і максимально нейтралізувати дію різних небезпек і загроз в умовах конкуренції, а також укріплення позицій на ринку банківських послуг.

Список літератури

1. Коваленко В.В. Структурні елементи й оцінювання рівня фінансової безпеки банківської системи. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2013. Вип. 9 (1). С. 191-199.
2. Шпильовий Б. В. Структура та складові елементи системи фінансово-економічної безпеки банківських установ. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/2_ukr/113.pdf.

Дмитриєва Н.Ю.

*к. э. н., доцент, доцент кафедры экономической теории и мировой экономики,
Учреждение образования «Гомельский государственный
университет имени Ф. Скорины»
г. Гомель, Республика Беларусь*

МОДИФИКАЦИЯ МОДЕЛИ УПРАВЛЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННЫМИ ПРЕДПРИЯТИЯМИ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ

В Беларуси в настоящее время зарегистрировано 3342 единицы юридических лиц, находящихся в собственности государства. Их удельный вес в промышленном производстве составляет 75,7%, в выручке от реализации продукции – 60,4%, доля занятых в общем числе занятых – 45%, то есть практически каждый второй работник занят в госсекторе. Инвестиции в основной капитал – 59,4% [1].

Государству принадлежат акции 1869 акционерных обществ, и в почти 1,5 тыс. обществ государству принадлежит контрольный пакет, что формируют половину ВВП страны, но эффективность их деятельности далека от желаемой, например, производительность труда в среднем в полтора раза ниже, чем в частных фирмах [2].

Для предприятий государственного сектора характерна:

- низкая отдача от государственных инвестиций;
- отсутствие конкурсной системы в финансировании программ;
- получение государственной поддержки в рамках индивидуальных решений властей;
- предприятия ориентированы скорее на решение задач, диктуемых бюрократической системой, нежели на достижение коммерческого результата, самостоятельных решений и реализации рискованных проектов. Показательным является факт ориентации целевых параметров деятельности на наращивание объемов выпуска продукции в ущерб росту рентабельности и устойчивости предприятия;
- дивидендная политика, состоящая в необходимости перечисления в государственный бюджет 20% чистой прибыли от общей их суммы ограничивает возможности модернизации производства за счет собственных ресурсов и приобретения новых активов;
- ограничение мотивационных факторов деятельности руководителей государственных предприятий в силу вмешательства отраслевых министерств в оперативное управление;
- доля чистой прибыли государственных предприятий в ВВП в 2018 снизилась по сравнению с 2013 годом с 5,3% до 1,5%, количество убыточных госпредприятий за этот же период увеличилось с 7,7% до 12,9% [3];